

„Lid náš rád putuje“

Alespoň tak se to dočteme ve sbírce poutních písní z konce 19. století, kde autor v předmluvě dodává: „On navštěvuje rád v procesích hlavně ona místa, kde milostný obraz, neb socha Bohorodičky, ve zvláštní uctivosti se chová.“ Jak je tomu dnes, více než sto let poté, co byla napsána tato slova, na nejnavštěvovanějším mariánském poutním místě u nás, totiž na Svatém Hostýně?

Poutní sezona na „Hostýnku“, jak se místu mezi poutníky tradičně říká, je spojena se začátkem mariánského měsíce května. Místo však ožívá poutníky již od slavnosti svatého Josefa, kdy sem v neděli, která je nejbližší 19. březnu, každoročně připutují muži, aby si připomněli památku svého nebeského patrona. Poutníci sem přicházejí téměř neustále, a vzhledem k tomu, že se v tomto roce v bazilice podařila rekonstrukce podlahy s vytápěním, je pravděpodobné, že jejich množství v dalších letech vzroste též v zimním období.

Svatý Hostýn se zalidní především o poutních slavnostech. Jejich kalendář sestavuje zdejší duchovní správa, která rozlišuje především dva druhy takových poutí: jsou jimi poutě „stavovské“ a poutě u příležitosti vybraných svátků. Zatímco ty první mají za cíl přivolat na poutní místo členy různých profesních skupin nebo ty, kdo se zapojují do práce křesťanských kulturních a sportov-

ních sdružení, druhý typ poutních slavností zve na posvátnou horu křesťany ke společné oslavě jednotlivých tajemství víry, tak jak je prožíváme v průběhu liturgického roku.

A tak na Svatém Hostýně navázali během posledních dvou desetiletí na své dávné poutě hasiči, myslivci či včelaři, ke kterým se přidali například političti vězni, pedagogové, písařící křesťané, podnikatelé anebo letos poprvé i lékaři a pracovníci ve zdravotnictví. Asi nejnavštěvovanější bývá přitom pouť připravovaná v srpnu členy a příznivci sportovní organizace Orel. Z církevních svátků mají u svatohostýnských poutníků největší oblibu pochopitelně všechny mariánské svátky, zvláště pak slavnost Nanebevzetí Panny Marie, což je titulární slavnost zdejší baziliky minor, dále pak připomínka Všech věrných zemřelých, která se zde koná v rámci dušičkové pouti s předstihem již v říjnu. Oblíbené jsou také první pátky v měsíci. Pout-

ní chrám se pravidelně zaplní rovněž v poslední noci občanského roku, kdy zde věřící v modlitbě na poděkování, adoraci a při následném slavení eucharistie s otcem arcibiskupem děkují za Boží přízeň a vyprošují si Hospodinovo požehnání do začínajícího nového roku.

Místo modlitby

Mimo tato velká setkání putují nebo přijíždějí na zdejší poutní místo věřící z mnoha farností, které často doprovází i jejich duchovní otcové. Nechybějí však ani rodiny, skupiny mládeže či jednotlivci, kteří spíše nenápadně přicházejí, aby načerpali duchovní sílu do svých každodenních zápasů. „Lidé cítí, že Svatý Hostýn je promodlené místo. Často se sem vracejí, protože tu udělali duchovní zkušenost blízkosti Boha a přímlyvy Panny Marie,“ říká rektor kostela a představený jezuitské komunity na Hostýně P. Jiří Šolc, a připouje: „Člověk nemusí hned myslet na nějaké okázalé zázraky, ale přímlyva Matky Boží na tomto poutním místě přinesla mnohým lidem pomoc v konkrétních obtížných životních situacích.“

Kdo přijde na Svatý Hostýn, hledá často příležitost ke ztišení a modlitbě. V bazilice má možnost účasti na mši svaté a přijetí svátosti smíření, což poutníci zvláště vítají. V poutním areálu je možné často potkat věřící, jak v tiché modlitbě nebo se zpěvem procházejí některou ze dvou

křížových cest. Nově mají k dispozici v našich zemích ojedinělou meditační Cestu světla, která byla vybudována za zvláštní péče otce arcibiskupa Jana Graubnera v roce 2010. Během čtrnácti zastavení zde může člověk rozjímat o velikonočních událostech od Ježíšova zmrtvýchvstání až po seslání Ducha Svatého. Kdo na poutním místě zůstane i večer, může se v chrámě zúčastnit každodenní modlitby růžence, a kdo přijede během poutní sezony na první sobotu v měsíci, je zván na pobožnost k Panně Marii u tzv. Vodní kaple.

Nové poutní cesty

Na Hostýně se tradice spojuje s dneškem. „Lidé nacházejí i nové cesty,“ potvrzuje jeden ze zdejších jezuitů, P. Karel Říha. Dokladem toho, že fenomén poutnictví ožívá a hledá nové projevy i u nás, je skutečnost, že se v nedávné době podařilo poutními stezkami propojit tři významná moravská duchovní místa – Svatý Kopeček, Svatý Hostýn a Velehrad. Vznikla tak poutní cesta, některými hrdě nazvaná „moravská Compostella“, která měří kolem 115 kilometrů a která by měla ožít zvláště letos začátkem července, kdy se po ní poprvé vydají poutníci ze Svatého Kopečka, aby došli na Velehrad přesně v předvečer slavnosti sv. Cyrila a Metoděje. Cesty, na kterých doprovází poutníky informační panely s náboženskými, ale i kulturněhistorickými údaji, jsou svědectvím nejen o spo-

luprání tří sdružení, matic, které na všech zmíněných poutních místech působí, ale také obcí a dárců, kteří myšlenku velkoryse podpořili. Kromě jmenované pouti cyrilometodějské si tradici pomalu prošlapává i noční postní pouť z Kopečka na Hostýn, pouť otců s dětmi či svatováclavská pouť, které mají výchozí bod na Velehradě.

Třeba to budou i tyto cesty, které na Svatý Hostýn kromě poutníků dovedou i další návštěvníky, turisty nebo cyklisty, kteří na poutním místě nechybí ani dnes. Snad si právě díky těmto poutním stezkám lidé více uvědomí, že vrch Hostýn není jen atraktivním tipem na víkendový výlet. Ať tak, či onak, pro všechny je na vrcholu hory otevřená stálá expozice

Svatohostýnského muzea o zdejších dějinách, a ti, kdo se objednájí, mohou využít i nabídku prohlídky poutního místa, a mimo bohoslužby i chrámu, s průvodcem. Jak je navíc zřejmě známo, lze si na Svatém Hostýně také zajistit ubytování v jednom ze tří náležitě zařízených poutních domů, které jsou k tomuto účelu určeny, a strávit zde i několik dní.

Služba poutníkům

Roku 1887 přišli na Svatý Hostýn první jezuité, kteří zde s výjimkou komunisty vnucené čtyřicetileté přestávky působí dodnes. Jejich apoštolské působení má především dvě ohniska: slavení eucharistie a svátost smíření. Zvláště ve zpovědnících tráví hostýnští *patres* notný kus poutní sezony a v tomto ohledu roz-

Zimní západ slunce nad Hostýněm
(Foto Petr Janek)

hodně netroškaří. Podle slov provinciála českých jezuitů P. Františka Hylmara by se dvě pro hostýnskou pastorační typické služby, totiž kázání a zpovídání, měly vyznačovat především „praktičností“. Je přesvědčen o tom, že je důležité, aby si poutníci odnášeli zcela konkrétní podněty pro svůj křesťanský život. Jezuité pak podle něj na Hostýně i významně přispívají k tomu, aby zde tvůrčím způsobem a ve vzájemném souladu mohly rozvíjet svoji činnost také všechny další subjekty, které přispívají k životu poutního místa, ať již jde o organizátory jednotlivých poutí, olomoucké arcibiskupství, anebo Matici svatohostýnskou.

Posledně jmenované občanské sdružení, jehož protektorem je olomoucký arcibiskup, je s duchovní správou místa v každodenním kontaktu. Posláním matice je nejen péče o hmotné zázemí poutníků, která se soustředí zejména na chod poutních domů, ale též například i pořádání duchovních obnov a cvičení. Rok co rok zde nabízejí exercicie pro své členy a při sestavování programu duchovních cvičení myslí též na jezuitu. Z členů České provincie Tovaryšstva Ježíšova dává na Svatém Hostýně již řadu let ignaciánské exercicie zvláště P. František Lízna. V posledních letech se zde se skupinami vysokoškolačků vypravují také jezuitští studentští faráři z Olomouce a Brna. Pokud jde o další spolupráci s maticí, nelze

nepřipomenout, že zasloužilým členem jejího výboru je bývalý dlouholetý rektor baziliky P. Jan Chromeček SJ, který též přispívá pravidelně do čtvrtletníku Listy svatohostýnské.

Jak je vidět, postřeh o tom, že „náš lid rád putuje“, neztratil svoji aktuálnost ani v prvních letech třetího tisíciletí. Jen formy se tu a tam mění. Jednou z posledních podob poutníků jsou ti „virtuální“, kteří díky kamere a internetovému připojení mohou kdykoli vstoupit do dění ve svatohostýnské bazilice i ze svých domovů. Jak dosvědčují příslušné záznamy, je takových duchovních poutníků již celá řada. Navíc bohoslužby lze díky vymoženostem součdobé techniky sledovat i ze záznamu. Těm, kdo by rádi na Svatý Hostýn putovali s duší i tělem, pak P. Šolc vzkazuje: „Nelitujte času, který věnujete svému nitru, a přijďte v modlitbě předložit prostřednictvím Panny Marie svůj život Bohu. Je to příležitost k poznání a prohloubení životního povolání.“ A dodejme: Nepodaří-li se vám přijít již tento rok, pak určitě zavítejte na Svatý Hostýn v roce příštím, který při příležitosti výročí sta let od korunovace zdejší sochy Panny Marie s dítětem Ježíšem vyhlásil olomoucký arcibiskup jako rok jubilejní.

Robert Svatoň